

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukiem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOSCIAMI wynosi:

Na pierwszy kwartał 1857 od 1go stycznia do ostatniego marca:

na miejscu 3 złr. 45 kr.

z pocztą 4 złr. 30 kr.

Należytość (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 9. grudnia. W gminie Czaharowie, obwodu stryjskiego zaprowadzono nową, porządną szkołę trywialną, a do jej uposażenia przyłożyli się:

1) Gmina Czaharów roczną kwotą 126 złr. czasy wieczyste, tudzież osypem 7 korcy 26 garncy żyta.

2) Gr. k. pleban w Czaharowie, ksiądz Michał Ogonowski roczną kwotą 5 złr. m. k. na czas urzędowania swego w tej gminie.

Dalej ustąpiła gmina czaharowska nauczycielowi wiecznemi czasy jeden morg gruntu ogrodowego, a oprócz tego zobowiązała się utrzymywać zawsze w dobrym stanie tak szkołę jak i budynek przeznaczony na pomieszkanie nauczyciela, tudzież zakupić, dostawić i porąbać własnym kosztem corocznie dziesięć sagów drzewa twardego na opał zabudowania szkolnego.

Te chwalebne usiłowania dla podźwignienia oświaty ludowej podaje się niniejszem z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

Na zbliżającym się ogólnem zgromadzeniu przedłożone będą rachunki Towarzystwa gospodarskiego galic. na bieżący rok, oraz wykaz tych członków towarzystwa, którzy zalegają jeszcze w opłacie rat tak za rok bieżący jako też za lata dawniejsze. Raczą więc ci Szanowni Członkowie, którzy tej powinności jeszcze nie dopełnili, nadesłać swoje należytości pocztą wprost do komitetu, jeżeli chcą, aby imiona ich nie były umieszczone w wykazie restancyonaryuszów.

Wzmagające się wydatki na utrzymanie zakładu naukowego gospodarskiego, które koniecznie pokryć należy, jeżeli chcemy, ażeby rzeczony Zakład Towarzystwa nie upadał, ale się podnosił, poruszają komitet odezwać się niniejszem do Szanownych Członków z prośbą, aby fundusze Towarzystwa przez nadesłanie rychło rat bieżących i zaległych zasilić raczyli.

Z Komitetu c. k. galic. Towarzystwa gospod.

We Lwowie dnia 19. grudnia.

(Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian mianowany wice-admirałem. — Sąd małżeński w archidiecezyi wiedeńskiej. — Chrzest dwóch okrętów. — Zakład w Brescii ku pamięci odwiedzin Cesarza. — Osuszenie moezar lublańskich.)

Wiedeń, 19. grudnia. *Gas. Wied.* donosi: Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 9. grudnia r. b. nadać najłaskawiej Bratu Swemu, naczelnemu komendantowi marynarki, nowo-mianowanemu wice-admirałowi Arcyksięciu Ferdynandowi Maksymilianowi wielki krzyż orderu św. Szczepana.

Jego Eminencya najprzewielebniejszy kardynał książę Arcybiskup wiedeński ustanowił sąd do spraw małżeńskich w archidiecezyi wiedeńskiej w sposób następujący: Prezesem: Najprzew. infułat wikaryusz generalny Dr. Franciszek Zenner; zastępcą prezesa: Imć. ks. Dr. Józef Columbus infułatowany opat, członek kapituły archikatedralnej; radzcami Imć. ks. Dr. Jan Kutschker, infułatowany opat i c. k. proboszcz nadworny; ks. Józef Piler inf. Kantor archikatedralny, członek kapituły; ks. Jakób Bertgen członek kapituły; ks. Andrzej Kastner członek kapituły; ks. Józef Holzinger członek kapituły; Dr. Józef Scheiner członek kapituły. Zastępcami radz-

ców: Imć. ks. Edward Angerer książęco-arcybiskupi radzca konsystoryalny i sekretarz ordynaryatu; Dr. Dominik Mayer, profesor teologii pastoralnej. Obrońcą prawnym związku małżeńskiego, Dr. Józef Fessler, c. k. profesor prawa kościelnego. Sekretarzem: p. Karol Dworzak. — Wiadomo, że sąd małżeński z dniem 1. stycznia 1857 rozpocznie swą czynność.

Z Tryestu donoszą z 14. grudnia: Jego cesarz. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian dozwolił na prośbę rady administracyjnej towarzystwa żeglugi parowej Lloydy austriackiej, dać nazwę nowym towarzystwa tego paropływowi nr. 66 i 67 od Swego imienia i najdostojniejszej Swej oblubienicy, księżniczki Charlotte.

Ceremonia poświęcenia pierwszego z tych okrętów odbyła się dziś w południe w sposób uroczysty. Przy tej sposobności udali się inspektorowie i kapitanowie Lloydy w paradzie i z bandą muzyczną Lloydy na pokład paropływu dla objęcia zawiadowstwa tego okrętu.

W chwili wygłoszenia przez przewielebnego kapłana celebrującego imienia „Ferdynand Maksymilian“ zatknięto na maszcie przednim banderę z tem imieniem, a równocześnie umieszczono i drugą taką na skrzyniach koleśnych, gdy tymczasem banda muzyczna odgrywała hymn narodowy, a paropływ Lloydy obwieścił dopełnienie ceremonii 21 wystrzałami z dział.

Dla godnego uczczenia blizkiego przybycia Ich Mości Cesarstwa do Brescii, postanowiło tantejsze gremium kupców i rękodzielników zbierać pomiędzy członkami swymi dary na korzyść i ku powiększeniu domu poprawy dla zaniedbanej i opuszczonej młodzieży.

Litogr. koresp. austr. pisze: „Przy pomyślnym wzroście, jakim dzięki troskliwości dostojnego monarchy i ożywionym chęciom ludności mogą poszczycić się teraz kultura krajowa, przemysł i handel w całym obrębie monarchyi austriackiej, nadarza się często miła sposobność wspominać o dziełach, w których objawia się wyraźnie wspólna ta dążność i zapowiada najzabawniejsze owoce.

Jednem z takich przedsięwzięć jest wielki zamiar osuszenia moezar Lublańskich. Wielkość i ważność tego zadania można ocenić z tego, że idzie o przysporzenie rolnictwu kilku mil kwadratów. Cesarz Franciszek I. zrobił w tej mierze z wielką hojnością początek w roku 1820, i od tego czasu uzyskano już znaczne grunta pod kulturę krajową. Ale wiele jeszcze pozostało do zrobienia. Budowla kolei żelaznej stała się nowym bodźcem w tej mierze i zaczęto już układać się o dalsze roboty, mianowicie rozszerzenie i głębsze wykopanie głównych kanałów spustnych (tak zwanego rowu Zorna i kanału Grubera). Ale ze obliczone na to wydatki są bardzo znaczne, a dotychczasowe usiłowania wyczerpały już prawie całkiem zasoby pieniężne prywatnych przedsiębiorców, przeto potrzebały im teraz silnej pomocy, by nie ustało całe przedsięwzięcie i poniesione dotąd ofiary przyniosły istotnie pożądany owoc.

Pobyt Jego c. k. Apost. Mości zapewnił teraz i temu dziełu nadzieję zupełnego i spieszego wykonania. Jego Ces. Mość bowiem raczył zwrócić szczególną uwagę na to przedsięwzięcie, i najwyższem pismem własnoręcznem nie tylko nakazał jak najspieszniejsze wykonanie rozpoczętych już hydro-technicznych robót, ale i postanowił oraz, ażeby część kosztów budowy, której oznaczenie zastrzegł sobie Jego Ces. Mość po przedłożeniu całego projektu budowy, ze skarbu publicznego pokryta została.

Tak więc świadczy i tu ojcowiska troskliwość naszego najmilszego Cesarza i Pana dobrodziejstwa, które wiernych poddanych napełniają uczuciem najgorętszej wdzięczności.“

Ameryka.

(Spisek niewolników.)

Znowu słyhać z rozmaitych stron o odkryciu spisków pomiędzy niewolnikami. W Texas ułożyli Murzyni schadzke na dzień 31. października w Pekan Mott na górach nad Guadelupą, zkad mieli

potem uderzyć wspólnie na białych mieszkańców hrabstwa Lavaki i wymordować. Podobnie umówili się murzyni w hrabstwie New-Madrid w państwie Missouri z niewolnikami sąsiedniego hrabstwa Obion w państwie Tennessee, by wymordować na dniu 25. grudnia swoich panów. Odkrycia takie obudzają coraz większą obawę w właścicielach niewolników na południu. Przykre te stosunki w państwach niewolniczych pociągają za sobą częstokroć największe niesprawiedliwości i gwałty. Tak pomiędzy innemi wygnano niedawno z hrabstwa Madison w Florydzie pewnego obywatela imieniem George Eason Colson nie za buntowanie niewolników, lecz za to tylko, że nie wrzucił dobra nadal z niewolnictwa w południowych państwach Unii.

Hiszpania.

(Procesa wytoczone duchownym odwołane.)

Księża biskupi z Kadyxu i z Majorki złożyli w adresie podziękę Jej Mości Królowej, że raczyła uwzględnić reklamacje episkopatu i ludu hiszpańskiego i że przyłożyła się czynnie do przywrócenia przyjaznych stosunków Hiszpanii z kurją rzymską. *Gazeta* zawiera okólnik ministra sprawiedliwości, który poleca sądom, by odwołano wszystkie procesa wytoczone duchownym za oparcie się wykonaniu ustawy desamortyzacyjnej.

Anglia.

(Dzień zamełcia królowy angielskiej. — Rozporządzenia pocztowe. — Okręt „Resolute“.)

Londyn, 13. grudnia. Zaślubiny królowy angielskiej z J. królewicz. M. księciem Fryderykiem Wilhelmem pruskim przypaść miały 18. października roku przyszłego, jako w dzień urodzin księcia. Teraz uradzano, że zaślubiny te odbędą się 21. listopada r. p. w 17 rocznicę urodzin królowy.

— *Gazette* ogłasza nowe, odnoszące się do kolonii rozporządzenie administracji pocztowej, które można uważać za dalszy krok w zaprowadzeniu jednostajnej i taniej komunikacji pocztowej

— Okręt „Resolute“ zawiął wczoraj wśród grzmotów, błyskawic i deszczu do zatoki w Portsmouth. Morze było tak wzburzone, że okręt niemógł dostać się do brzegu, i tylko za pomocą sterniczek łodzi z wielką trudnością przesłać wiadomość o sobie amerykańskiemu wicekonsulowi, panu Pappalard. Statek ten płynął dotąd pod banderą amerykańską, ale po zarzuceniu kotwicy zatknął zaraz obok amerykańskiej białą angielską banderę św. Jerzego. Władza miejska wyprawia w przyszły czwartek wielki bankiet na cześć załogi tego okrętu, a obywatele miasta robią przygotowania do balu.

Francya.

(Pobyt księcia pruskiego. — Rewia. — Wyprawa okrętów na wody chińskie. — Burza w Lugdunio. — W. książę Konstanty oczekiwany. — Nowiny dworu. — Mianowanie prezydentów senatu i ciała prawodawczego. — Reprezentant Turcji na konferencyach. — Ulew. — Doniesienia z granic persko-rosyjskich.)

Paryż, 14. grudnia. Wczoraj wieczór znajdował się Książę Pruski w towarzystwie Cesarza i Cesarzowy na przedstawieniu w teatrze Gymnase. Wczoraj po rewii udał się Jego królewicz. Mość do hotelu inwalidów. Książę był w ubiorze cywilnym. Jenerał hrabia Ornano, otoczony swoim sztabem, przyjmował księcia przy wysiadaniu z powozu, poczem towarzyszył mu do kościoła, do grobowca Napoleona I. i do kaplicy Śgo Hieronima, gdzie spoczywają zwłoki pierwszego Cesarza francuskiego. Książę bawił długo u grobu Cesarza; poczem zwiędziwszy szczegółowo wszystkie inne części hotelu powrócił do Tuileryów.

Monitor oświadcza, że rozszerzane z wielu stron pogłoski o blizkich zmianach w dyrekcji teatru cesarskiego są zupełnie bezzasadne. — W raporcie o wczorajszej rewii donosi dziennik urzędowy, że Jego królewicz. Mość Książę Pruski przejeżdżał pomiędzy szeregami wojska, które witało go hucznymi okrzykami. — Kontradmirał Rigault de Genouilly, którego okręt banderowy fregatę „Nemesis“ uzbraja obecnie w Brescie, miał otrzymać wyraźny rozkaz od Cesarza, ażeby w razie potrzeby zagroził nawet przemocą rządowi chińskiemu, a to jedynie w tym zamiarze, by zapewnić wykonanie traktatom względem katolicyzmu i zapobiedz na przyszłość owym krwawym prześladowaniom, jakich dopuszczają się mandaryni na misyonarzach katolickich i nowonawróconych chrześcianach.

Miasto Lugdun nawiedziła 9. i 10. b. m. okropna burza, która obaliła kilka domów murowanych z cegieł, przewracała wozy ogrodników, i w niektórych ulicach zatamowała na chwilę przechód gruzami kominów, okiennicami itp. Szkoda wyrządzona ma być bardzo znaczna.

Potwierdza się, że Wielki Książę Konstanty, który wyjechał z Petersburga 13. stycznia, odwiedzi w przejeździe do Nissy kilka portów południowej Francji, a zapewne także i Paryż. — W Lugdunio, Valence, Villefranche i w ogóle w całej południowej Francji obchodzono uroczystość „Niepokalanego Poczęcia“ z wielką wystawnością. Ale oświetleniu miast przeszkadzały prawie wszędzie gwałtowne wiatry.

Paryż, 15. grudnia. Książę Pruski Fryderyk Wilhelm jeździł dziś zrana o godzinie 9tej w towarzystwie Cesarza do Fontainebleau, gdzie wyprawiano łowy na cześć Jego królewicz. Mości. — Ambasadador chiliński admirał Blanca-Encalada doręczył wczoraj Cesarzowi pismo, w którym oznajmia p. Montt swój powtórny wybór na prezydenta republiki Chili. — Dekretem z dnia wczorajszego mianowani zostali na rok 1857: prezydentem senatu p. Troplong, pierw-

szym wiceprezydentem p. Mesnard, wiceprezydentami — marszałek Baraguay d' Hilliers, jenerał hrabia Regnault de St. Jean d' Angely i marszałek Pelissier. Inny dekret z tego samego dnia mianuje hrabiego de Morny prezydentem, panów Schneidra i Reveil wiceprezydentami, a panów Vast-Vimeux i Hebert kwestorami Ciała prawodawczego. — Jeden z urzędników ministerstwa spraw zagranicznych udał się do Marsylii dla przyjęcia perskiego ambasadora Feruk Khana, którego tam oczekują. — Mehemet Bej, turecki ambasador w Paryżu, będzie reprezentować Portę na kongresie. Odnosne instrukcje i pełnomocnictwa mają mu być wkrótce nadesłane. — Skutkiem gwałtownej ulewy w nocy 10. grudnia oderwała się ogromna masa ziemi i skały od góry w pobliżu Tain i zasypała lądową koleją żelazną wzdłuż przestrzeni 100 metrów. Wypadek ten przerwał przynajmniej na ośm dni komunikację na tej kolei.

Constitutionnel pisze:

„Nie ma co wątpić, że Rosya przygotowuje się na wszelki wypadek walki otwierającej się teraz w Persyi. Okazuje się teraz z korespondencji petersburskiej, że jenerał Chrulew dowodzi małym korpusem obserwacyjnym na granicach Kaukazu. Książę Bariałyński lustrował morze kaspijskie i twierdze wzniesione nad jego brzegami. W razie potrzeby mogą tam być użyte wojska z Orenburga. Jenerałowie Gramatyn i Rebutow obserwują Sefer-Baszę i Szamila. Oprócz tego donoszą z Tyflidy z 13. listopada, że przez Kislar przechodziło 3000 żołnierza z kaukaskiej dywizji rezerwowej, przeznaczonych do służby okrętowej na morzu kaspijskiem, a inny oddział liczący także 3000 żołnierza wysłano z Astrakanu do rosyjskich stacyi wojskowych w pobliżu granicy perskiej, a mianowicie do Sakińska i Astrabadu. Wielka jednak zachodzi różnica między temi wypadkami a wiadomością telegraficzną, jakoby Rosya posłała szachowi perskiemu 50.000 żołnierza w posłankach przeciw Anglikom, i tyle w tem prawdy, co w doniesieniu o pochodzie dwóch rosyjskich korpusów armii ku granicom austriackim.

Publiczność najlepiej teraz się przekona, jak ma sądzić o znacznej liczbie takich depeesz.“

Holandya.

(Dalsze głosowanie nad budżetem.)

Haga, 12go grudnia. Izba druga przyjęła dziś budżet parlamentu kolonii 50 głosami przeciw 12. Przy notowaniu jednak nad rubryką nieprzewidzianych wypadków pokazała się znowu różność głosów, i przeto musi nastąpić nowe głosowanie.

Szwajcarya.

(Więźniowie stanu wypuszczeni za kaucyą. — Uchwała rodzaju kary.)

Na propozycję prokuratora jenerałnego, by hrabia Ludwika Pourtalés-Sandoz, który podupadł na umyśle, wypuszczono tymczasowo za złożeniem kaucyi, uchwaliła Izba sądowa: W razie przedłożenia dostatecznego świadectwa lekarskiego może prezydium Izby sądowej zmienić za złożeniem kaucyi 80.000 franków więzienia Ludwika Pourtalés-Sandoz na areszt domowy. Drukarza Wolfratha, którego dawniej prowizorycznie uwolniono z więzienia, a dla późniejszej podróży jego do Niemiec znów osadzono w więzieniu, puszczono teraz na wolną stopę za złożeniem kaucyi 10.000 franków. Rozstrzygnięcie propozycji prokuratury państwa względem tymczasowego uwolnienia za kaucyą pięciu innych więźniów odłożono na później.

Wielka rada kantonu Schwyz oświadczyła się za zatrzymaniem kary śmierci, a mianowicie za ścinaniem głowy mieczem. Za gilotyną było tylko kilka głosów. Także kara chłosty została zatrzymana, i maksimum jej oznaczono na 100 różek lub 50 kijów.

Włochy.

(Szczegóły zamachu na życie Króla i powstania w Sycylii. — Przepsły względem muzyki kościelnej.)

Gazz. Piemontese zawiera raport o zamachu dokonanym na osobie Króla Neapolitańskiego. Przytaczamy z niego jeszcze ten nie znany szczegół, że skrytobójca, gdy nie udał mu się pierwszy cios, który szczęściem zranił lekko tylko Jego król. Mość, chciał ugodzić powtórnie, gdy szczęściem podpułkownik La Tour przybył właśnie w tej chwili z jakimś doniesieniem, i wjechał na niego z koniem, a żandarmy i żołnierze pochwycili go natychmiast. Złoczyńca ten nazywa się Melano i jest rodem z pewnej wsi kalabryjskiej. Od 7 miesięcy służył w 3. batalionie strzelców: dnia 8. grudnia, to jest w dzień zamachu, nie miał wystąpić na paradę, ale uprosił sobie u kapitana pozwolenie. Zeznanie swoje — powiada wkońcu ten raport — złożył pisemnie, i oświadczył w niem, że nie żał mu niczego więcej, jak tylko, że przeszkodzono wykonaniu jego zamiaru.

Podobny raport podaje także *Monitore Toscano*. Powiedziano w nim, że bagnet skrytobójcy ugodził, jak się zdaje, w olstre na pistolety, ale mimo to przedart się przez suknie i zranił lekko Jego król. Mość. Jak słysząc, zeznał pojmany morderca, że będąc chłopcem jeszcze, gdy się znajdował w pewnym zakładzie wychowawczym, zaciągnął się do sekty Mazziniego, poprzysiągł nienawiść Monarsze, a później dla wypełnienia tej przysięgi wstąpił do armii królewskiej.

Ten sam dziennik donosi podług listów z Neapolu: Powstanie w Sycylii jest przytłumione; wszyscy przywódcy, nawet Rontivegna i Guercera są już w ręku sprawiedliwości. Zachowanie wojska było podziwiania godne; ludność w ogóle odznaczała się najlepszym

duchem. Listy z Palermu z 6. grudnia potwierdzają, że na wyspie panuje zupełny spokój.

Podług listów z Genuy z 10. grudnia w dzienniku *Constitutionnel* odpłynęło 22. listopada ośm paropływów z Neapolu do Sycylii, by strzedz wybrzeży tamtejszych i chwycić wszelkie posiłki, jakieby z Malty nadsyłało powstańcom.

Paryski korespondent dziennika *Indep. belge* pisze o wypadkach w Sycylii:

„W Sycylii skonfiskowano ważne papiery, z których dowiedziano się o następujących szczegółach: Powstanie było od dawna ułożone; z Genuy przybyło kilku znakomitych wychodźców, niektórzy z nich wylądowali w Palermie, inni w Mesynie, poczem udali się wszyscy pokryjomu do Taorminy, powszechnego miejsca schadzki powstańców. Pod prezydencją barona Franciszka Bentivegny de Colleone, byłego deputowanego w roku 1848, odbywały się liczne narady. Rewolucyoniści byli w wielkim kłopotcie dla braku broni, gdyż naladowane bronią okręta przemysłowcy nie mogli po części wylądować dla burzy, a po części dostały się w ręce straży celnej. Mimo to nastąpiło powstanie w nocy z 22. listopada, ale nie udało się zupełnie, raz dla obojętności ludu, a powtórnie dla silnego oporu tak zwanych *Capitanati d'Armi*, rodzaju żandarmerji, którą generał Filangieri uorganizował przed 4 laty. Przyszło do kilku utarczek, w których poległo kilku insurgentów, a reszta musiała ratować się ucieczką w góry.“

Gas. Piemontese z 12. grudnia pisze: „W ostatnich dniach rozeszła się pogłoska, że pewna, bardzo znakomita osoba napadli zbrojcy. Wiadomość ta jest zupełnie bezzasadną.“

— Dla uchylenia licznych nadużyć, jakie w nowszych czasach zakradła się do rzymskiej muzyki kościelnej i pozbawiła ją wzniosłego i poważnego stylu, jakie odziedziczyła po wielkich mistrzach, jak Palestrina, Allegri, Zingarelli i inni, wydał wikaryat ogłoszenie, które potępia świecki, pospolity charakter nowszych kompozycji kościelnych i zawiera następujące główne postanowienia:

1. Muzyki instrumentowe mogą być wykonywane w kościołach tylko za pozwoleniem kardynała wikaryusza.

2. Bębny, kotły itym podobne zanadto głośnie instrumenta niemogą być używane.

3. Muzyki wokalne i instrumentowe muszą zalecać się zawsze poważnym stylem i nieprzypominać niczem melodyi teatralnych.

4. Organiści mają szczególnie wystrzegać się wszelkich kompozycji świeckich; i t. d.

Niemce.

(Czynność sejmku związkowego.)

Frankfurt, 13go grudnia. Na posiedzeniu sejmku związkowego z 11go b. m., doniosły niektóre rządy o wypłaceniu częściowych kwot przeznaczonych na wsparcie towarzystwa starożytnych dziejów niemieckich za rok 1856 i 1857, a kr. bawarski rząd oznajmił w dopełnieniu uchwały powziętej na posiedzeniu z 6. listopada r. b., że germańskiemu muzeum w Norymbergu wyznaczona została z kasy państwa roczna subwencja w kwocie 2500 r. — Potem przedłożone zostały sejmowi rozporządzenia, które uchwały związku z 6go i 13go lipca 1854 względem ograniczenia wolności prasy i stowarzyszeń w Wielkiem księstwie Luxemburskiem ogłoszone i wykonane zostały.

Rosya.

(Chrzest nowonarodzonego księcia. — Duchowne seminaryum kazańskie. — Ułatwienie w dostawach. — Pismo cesarskie do nuncjusza papieskiego.)

Petersburg, 8. grudnia. Wczoraj odbyły się w kaplicy zimowego pałacu chrzest najmłodszego księcia rodziny cesarskiej, syna Jego cesarzew. Mości Wielkiego księcia Mikołaja. Oprócz jenerality i wysokich dygnitarzy byli także obecni zagraniczni ministrowie. Hrabia Nesselrode i książę Szachowski towarzyszyli młodemu księciu.

— Ukaz cesarski do dyrygującego senatu rozkazuje, ażeby liczba profesorów i bakalarzy przy duchownem seminaryum w Kazaniu była taka sama jak przy innych seminaryach, a oprócz tego ażeby przy wszystkich seminaryach duchownych liczba rzeczywistych nauczycieli pomnożona została o 2, o bakalarzów o 4.

— Przed kilkoma laty uzyskała szlachta kilku gubernii pewne ułatwienia przy dostarczaniu zboża koronie, mianowicie pod względem składania kaucyi. Ułatwienia te zostały teraz rozciągnięte na całą szlachtę, z czego pokazuje się, że rząd ma zamiar pozbyć się zupełnie liwerantów, i wszelkie potrzebne dla wojska zapasy zboża pobierać wprost od szlachty posiadającej dobra ziemskie.

— J. M. Cesarz rosyjski wydał następujące pismo do nuncjusza papieskiego:

„Chcę Wam złożyć dowód Naszej szczególnej życzliwości, mianowaliśmy Was kawalerem wielkiego krzyża Naszego cesarskiego i królewskiego orderu orła białego, przesyłając go Wam niniejszem do noszenia według statutów przepisanych. Zastajemy z Naszą cesarską i królewską łaską Wam życzliwi
Aleksander.“

Księstwa Naddunajskie.

(Dawniejsze uciążliwe rozporządzenie uchylone.)

Jasy, 16²⁸ listopada. Dnia 11²³ b. m. wyszło tu następujące rozporządzenie: „Departament robót publicznych kazał spisać wiele domów stolicy, które podług rozporządzenia dawniejszego rządu miały być po części rozebrane a po części pokryte masą niepalną. Zważywszy terazniejszą drożyznę wszelkich potrzebnych do

życia artykułów i płacy robotnika, polecam departamentowi, ażeby rozbieranie domów w ogóle zostało na teraz zawieszone, z zestrzeżeniem, że departament ogłosi sam w innym czasie rozporządzenia, jakie okaza się potrzebnymi pod względem takich domów, które należą do wdów i sierot lub w istocie niezamożnych osób.“

Afryka.

(Wiadomości z zachodnich wybrzeży afrykańskich.)

Okrętem „Gambia“ otrzymano w Anglii doniesienia z kolonii u zachodnich wybrzeży afrykańskich (z Old Kalabar'u z 31 października, z Fernandos Po z 3, z Lagos z 8, a z Cape Coast z 11. listopada.) Te bezkorzystne posiadłości przysparzają rządowi angielskiemu nowych kłopotów, a to dla walk nieustannych między krajowcami zmagających Anglię do pośredniczenia. Zdaje się, że niepokój panuje na całym wybrzeżu. I tak ucierali się pod Lagos i Aera Ashantowie z swoimi sąsiadami pod Cape-Coast Castle; w pierwszym z tych miast przysposobili się Anglicy do odparcia napadu, a łódź kanonierska „Mynx“ stała w porcie w pogotowiu do walki. W Sierra Leone ustał handel w głąb kraju prawie zupełnie dla nieukończonych zatarg między murzynami. Anglii nie zagraża wprawdzie przy tem żadne niebezpieczeństwo, i w razie zbrojnego wystąpienia może prędko z murzynami ukończyć; ztemwszystkiem okazuje się, że prawie napróżno łożono potąd tyle kosztów, usiłowań i ofiar dla rozszerzenia cywilizacyi w owych stronach i zaprowadzenia między murzynami regularnych stosunków handlowych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 18. grudnia. Wczoraj wieczór 3% renta 66.85. — Jenerał Rostolan terazniejszy komenderujący w Marsylii odjechał z rozkazu cesarskiego do Nissy na powitanie rosyjskiej Cesarzowy Matki. — Z Madrytu donoszą z dnia 15. b. m., że p. Mon mianowany został ambasadorem Hiszpanii przy stolicy apostolskiej.

Paryż, 19. grudnia. *Monitor* donosi, że hr. Hatzfeld wręczył Cesarzowi Pismo swego Monarchy z podziękowaniem za nadanie orderu legii honorowej. — Wczoraj wieczór renta 3proc. 66.85.

Marsylia, 16. grudnia. Pan Bourré, francuski ambasador przy dworze perskim, przybył tu dziś i udaje się do Paryża.

Londyn, 10. grudnia. Bank angielski zniżył wczoraj dyskonto na 6 od sta.

Frankfurt, 18. grudnia. Dzienniki tutejsze ogłaszają depeszę z Berny z dnia dzisiejszego z doniesieniem, że wręczona została nota pruska, mocą której zerwane zostały stosunki dyplomatyczne między Prusami a Szwajcaryą. Na to zgromadziła się rada związkowa na nadzwyczajne posiedzenie i uchwaliła niezwłoczne zwołanie zgromadzenia federacyjnego.

Berna, 16. grudnia. Wyrok izby oskarżenia: 66 rojalistów, oddanych pod sąd, hrabia Pourtales-Gorgier i adwokat Perrot uwolnieni. Względem mniej skompromitowanych nie zapadła jeszcze uchwała. Za złożeniem kaucyi uwolnieni są pp. Rougemont, Pourtales-Pury, Montemolin, Sauvin, Gretillat, Mathey.

Modena, 10. grudnia. Komisya wojskowa wydała wyrok na czterestu więźniów politycznych. Z pomiędzy trzech najwięcej skompromitowanych jeden skazany na dożywotne więzienie, drugi na 20 lat więzienia, a trzeciego słabego na umyśle oddano do domu obłąkanych. Reszta wypuszczono na wolność i pod nadzór policyjny.

Rzym, 14. grudnia. W nagrodę za gorliwość w służbie nadał Jego Świątobliwość dziesięciu odznaczającym się oficerom order, z którymi połączona jest roczna pensya 50 szkodów, a 55 oficerom i żołnierzom medale z pensya po 30 i 25 szkodów.

Konstantynopol, 12. grudnia. Główne warunki, których dopełnienia Anglia żąda od Persyi mają być następujące: Rewizya traktatów istniejących między obydwoma państwami; ewakuacyi Heratu, odstąpienie faktoryi nad odnogą perską i nadania koncesyi budowy kolei żelaznych towarzystwom angielskim. Iman Maskatu przeszedł zupełnie na stronę Anglii i wzbrania się płacić haracz Persyi. W ludwisarni w Tebris wielka panuje czynność. — Wicekról Egiptu odstąpił jak słyhać na żądanie Anglii od wyprawy na Abysynię i ma wkrótce przybyć do Konstantynopola.

Konstantynopol, 12. grudnia. W Bagdadzie nie wiadomo dnia 12. z m. jeszcze nie o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich między Persyą i Anglią. Ambasador angielski Sir Murray bawił z urzędnikami poselstwa w pobliżu Bagdadu. Syn Reszyda Hali Bey odjeżdża dziś z instrukcyami tyczącymi się konferencyi na Marsylię do Paryża. — Potwierdza się wiadomość, że Rosyanie zabrali jeden bryg turecki i 18 statków. — Słyhać, że dla utworzenia komunikacyi z Księstwami naddunajskimi ma się budować kolej żelazna pod nazwą „ces. tureckiej kolei.“ Tym sposobem skróciła się droga do Wiednia o sto godzin.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	49	4	52
Dukat cesarski	4	53	4	56
Półimperyal zł. rosyjski	8	26	8	29
Rubel srebrny rosyjski	1	38	1	39
Talar pruski	1	33	1	34½
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	80	24	81	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	76	—	76	30
5% Pożyczka narodowa	82	45	83	30

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 18. grudnia.

w przecięciu

Obligacje długu państwa	5%	za sto 82	82
detto pożyczki narod.	5%	" 83 ³ / ₄	83 ³ / ₄
detto z r. 1851 serya B.	5%	" —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	" —	—
Obligacje długu państwa	4 ¹ / ₂ %	" —	—
detto detto	4%	" —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	" —	—
detto detto	3%	" —	—
detto detto	2 ¹ / ₂ %	" —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	"	" —	—
detto detto z r. 1839	"	" —	—
detto detto z r. 1854	"	108 ⁷ / ₈	108 ⁷ / ₈
Obl. wiedeńskiego banku	2 ¹ / ₂ %	" —	—
Obl. lomb. wien. pożyczki z r. 1850	5%	" —	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	" —	—
detto galicyjskie i węgierskie	5%	77 77 ¹ / ₈ 1 ¹ / ₈	77 ¹ / ₈
detto krajów koron.	5%	84 ¹ / ₂ 8 ³ / ₈ 85	84 ³ / ₈
Akeye bankowe		1037 1040	1039
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.		585	585
Akeye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem. 323 ¹ / ₂ 329 ¹ / ₄			322 ³ / ₄
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr. 2437 ¹ / ₂			2437 ¹ / ₂
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.			—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.			—
Ake. kol. Budziń.-Lineko-Gmundz. na 250 zlr.			—
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr. 577 578			577 ¹ / ₂
Akeye austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr. 422 ¹ / ₂			422 ¹ / ₂
Galie. listy zastawne po 4% na 100 zlr.			—
Renty Como			—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 18. grudnia.

w przecięciu

Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	107 ¹ / ₄ 107 107 ¹ / ₈ l. 107 ¹ / ₈	uso. 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl. 105 ³ / ₄ 106		106 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78 ¹ / ₂	78 ¹ / ₂ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire tokań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—19 18	10—18 ¹ / ₂ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	105 ¹ / ₄ 1 ¹ / ₂ 1 ¹ / ₂ l.	105 ¹ / ₂ 2 m.
Marsylia za 300 franków	122 ⁷ / ₈ 123 ¹ / ₄	123 2 m.
Paryż za 300 franków	123 ¹ / ₄ 8 ³ / ₈	123 ¹ / ₂ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	262 263	262 ¹ / ₂ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T. S.
Cesarskie dukaty	9 ¹ / ₄	9 ¹ / ₄ Agio.
Dukaty al marco	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. grudnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83¹/₂—83⁵/₈. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 90. — 91. Lomb. wien. pożyczki z 5% 96 — 96¹/₂. Obligacje długu państwa 5% 81⁵/₈—81³/₄, detto 4¹/₂% 71 — 71¹/₈, detto 4% 64¹/₈—64¹/₂, detto 3% 50—50¹/₂. detto 2¹/₂% 40¹/₂—40³/₄, detto 1% 16¹/₄ — 16¹/₂. Oblig. Głog. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Oedenburs. z wypł. 5% 94 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 87—87¹/₂. Galie. i węgier. 5% 77 — 77¹/₄. Detto innych krajów koron. 84¹/₂ — 85. Obl. bank. 2¹/₂% 61 — 61¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 268 — 269. Detto z r. 1839 126¹/₄ — 126¹/₂. Detto z r. 1854 108⁵/₈—108⁷/₈. Renty Como 14¹/₂ — 14³/₄. Galie. list. zastawne 4% 80 — 81. Póln. Oblig. Prior. 5% 84¹/₂ — 85. Głognickie 5% 80 — 81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 83¹/₂ — 84. Oblig. Lloyd'a (w srebrze) 5% 90—91. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 115—116. Akeyi bank. narodowego 1038 — 1039. Akeye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 321 — 321¹/₄. Akeye niż. austr. tow. eskomp. 116¹/₂ — 117. Detto Budzińsko-Lineko-Gmundzkiej kol. 253 — 255. Detto póln. kolei 242 — 242¹/₄. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 326¹/₄ — 326¹/₂. Detto tow. żegl. parowej 575 — 577. Detto 13. wydania 573 — 574. Detto Lloyd'a 423 — 425. Peszt. mostu łańcuch. 79 — 80. Akeye młyna parowego wiedeń. 77 — 78. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 30 — 32. Detto 2. wydania 40 — 42. Esterhazego losy 40 zlr. 70 — 70¹/₄. Windischgrätz losy 22¹/₄—22¹/₂. Waldsteina losy 25 — 25¹/₄. Keglevicha losy 11³/₄ — 12. Ka. Salma losy 39³/₄ — 40. St. Genois 37 — 37¹/₄. Palfiego losy 38¹/₄—38¹/₂. Clarego 38¹/₄ — 39. Amsterdam 2 m. 89¹/₄. — Augsburg Uso 107¹/₄. — Bukareszt 31 T. 262 — —. — Konstantynopol 31 T. 460 —. Frankfurt 3 m. 106. — Hamburg 2 m. 78¹/₂. — Liwna 2 m. 105¹/₂ l. — Londyn 3 m. 10. 19. — Medyolan 2 m. 105¹/₈. — Paryż 2 m. 123¹/₄. — Cesarskich ważnych dukatów agio 9¹/₄—9¹/₂. — Napoleondor 8 16 — —. Angielskie Sover. 10 21 — 10 — 22. Imperyal Ros. 8 31 — —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 20. grudnia.

Oblig. długu państwa 5% 81³/₈; 4¹/₂ —; 4% 63⁷/₈; 4% z r. 1850 — 3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akeye bank. 1036. Akeye kolei póln. 2400. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 570. Lloyd —. Galie. listy zast. w Wiedniu —. Akeye niższ. austr. Towarzystwa eskomp. 500 zlr. — zlr. Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 107¹/₄ 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 106¹/₈ 2 m. Hamburg 78⁵/₈ 2 m. Liwna — 1. 2 m. Londyn 10 — 19. 2 m. Medyolan 105¹/₂. Marsylia —. Paryż 123⁷/₈. Bukareszt 261¹/₂. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 9¹/₂. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. —. Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 108¹/₈. Pożyczka narodowa 83¹/₂. C. k. austr. akeye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 324 fr. Akeye c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 318¹/₂. Hypotekar. listy zastawne —. Akeye zachodniej kolei żelaznej 204.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. grudnia.

Hr. Borkowski Seweryn, z Szuparki. — PP. Łopuszański Bolesław, z Czeszek. — Smolka Franc., adw. kraj., z Tarnopola. — Torosiewicz Maur., z Ostrowa. — Mierzyński Rafał, z Baryłowa. — Golaszewski Antoni, z Toustabab. — Ziemiałkowski Floryan, dr. praw, ze Sambora. — Rajski Tomasz, adw. kraj., z Przemyśla. — Köb Kajetan, c. k. nadinspektor, z Wiednia.

Dnia 21. grudnia

PP. Tschörch Fryderyk, c. k. komisarz obw., z Przemyśla. — Jaruntowski Ant., z Jablonki. — Kolieher Maur., dr. praw, z Krakowa. — Kirchmayer Jan, z Krzesowice. — Zarzycki Maks., z Drohobycza. — Lipiński Gust., z Urłowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. grudnia.

Ks. Oboleński Mich., do Dembicy. — Hr. Lanekoroński Tad., do Podubiec. — PP. Schanz, c. k. generał-major, do Gajów. — Skolimowski Tad., do Hlubiecia. — Abancourt Franc., do Belzca. — Ptaszyński Stefan, do Nowosiółek. — Truskolawski Stanisław, do Buska. — Micewski Edw., do Żółtkwi. — Głowacki Wład., do Kozówki. — Prunkul Jan i Szezurowski Winc., do Kołomyi. — Oczosalski Stefan, do Hrusiatycza. — Hohendorf Kalist., do Szatrominiec. — Gniewosz Alex., do Trzcian. — Leszczyński Emil, do Polaneczyk. — Leszczyński Leopold, do Bliny. — Köb Kajetan, c. k. nadinspektor, do Przemyśla. — Dr. Sermak Józef, adw. kraj., do Przemyśla. — Schirnay, c. k. rotmistrz, do Przemyśla.

Dnia 21. grudnia.

PP. Bielawski Karol, do Brylinec. — Szawłowski Lud., do Sędziszowa. — Krański Maur., do Przemyśla. — Torosiewicz Maur., do Ostrowa. — Zagórski Mik., do Narola. — Wolański Erazm, do Kopeczyniec. — Łodyński Stanisław, do Milatyna. — Mercy, c. k. podpułkownik, do Tarnopola.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie
dnia 19. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgot- nego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	326.15	— 0.6 ^a	90.5	zachodni	sł. pochmurno
2. god. popoł.	327.02	+ 0.8 ^a	78 6	"	"
10. god. wiecz.	327 76	— 2 0 ^a	89 8	"	"

T E A T E.

Dnia 23. grudnia w wileń uroczystości urodzin Jej Mości Cesarzowej Elżbiety daje dyrektor sceny niem. p. *Gloggl*, muzykalno-deklamacyjną akademie. — Trzecia część czystego dochodu z tego przedstawienia przeznaczona jest na tutejszy szpitalik małych dzieci.

Dnia 20. grudnia 1856 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

71. 54. 38. 29. 32.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 3 i 17. stycznia 1857 r.

KRONIKA.

Pierwsza lista skladek z wykupna kart uwalniających od powinności nowego roku 1857.

Złożyli: JW. Józef baron Kalchberg, c. k. wiceprezydent Namiestnictwa 3 r., pani baronowa Marja Kalchberg 3r., pp. Wincenty Mahrle, c. k. radca Namiestnictwa 1r., Alexander Summer, c. k. sekretarz Namiestnictwa 1r., Aloizy Sebera 1r., Wielowiejski 1r., Antoni Schiffner 1r., Fryderyk Taigner 1r., Odello Bisch 30kr., ze składki zbiorowej 1r.36kr. P. Karol Hoepflingen, pr. burmistrz 2r., pp. radcy magistratualni: Ziotecki 1r., Baumann 1r., Theodorowicz 1r., Vrabetz 1r., p. Karol Werner kupiec 5r., p. Jan Milikowski 1r. i Ed. Milikowski 30kr., p. Jelen 30kr., p. Maurycy Herdliczka, c. k. nadinżynier 1r., p. Tomasz Kutschera, c. k. nadinżynier 1r., pp. Bader 1r., Jandowski 20kr., Neumann 30kr., Nidka 30kr., Weissgerber 20kr., D. Wiśniowski 30kr., Senkowski 20kr., Markel 6kr., Karpf 6kr., Schlig 6kr., Steinsberger 6kr., Wolf Perl 6kr., konwent „Sacré Coeur“ 5r., p. Osmulka 30kr., p. Czerwińska 10kr. Razem 38r.46kr. m. k.

Na wielkich obławach między Dobrotowem a Krasną dnia 29. listopada i 6. grudnia ubito pięć wilezyc.

— „Czas“ donosi, że w Filipowicach za Krzeszowicami w obwodzie Krakowskim w pobliżu kolei żelaznej, oprócz płytkich pokładów węgla kamiennego dawniej już odkrytych, obecnie odkryto ogromnej głębokości pokład na wielkiej przestrzeni, a węgiel wydobyty z tamtąd na próbę ma być jak zapewniają najpiękniejszym ze znanych dotąd w pobliżu Krakowa gatunków.

— Pierwszych dni grudnia r. b. srożyły się burze na wodach iryjskich niemniej silnie, jak i u południowych wybrzeży angielskich. Okręt „Troubadour“, który 4. b. m. odpłynął z Cork do Milford potrzebował czterech dni do tej krótkiej podróży, i tylko z wielką biedą dostał się do portu w Dublinie. Morze było tak wzburzone, że „Troubadour“ paropływ pierwszego rzędu i dobrze zbudowany nieśmiało zbliżyć się do brzegu, i musiał trzymać się środkiem kanału. A że mu przy tem wyszedł cały zasób węgla, przeto maszynę opalano wieprzami znajdującymi się na pokładzie, z których 150 sztuk uległo chorobie morskiej.